

# Plan wynikowy. Klasa 6

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA</b>							
<b>1. Powrót do kultury starożytności</b>  1. Czym było odrodzenie. 2. Piękno włoskich miast. 3. <i>Człowiekiem jestem...</i> 4. Michał Anioł. 5. Leonardo da Vinci. 6. Skromny drukarz z Moguncji. 7. „Walczyć z wiatrakami...?”  <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• epoka nowożytna</li> <li>• renesans / odrodzenie jako zainteresowanie sztuką i kulturą starożytną</li> <li>• humanista – wzór człowieka renesansu</li> <li>• rozwój miast w epoce odrodzenia na przykładzie miast włoskich</li> <li>• mecenas – opiekun artystów</li> <li>• Mikołaj Kopernik jako przykład człowieka renesansu</li> <li>• Leonardo da Vinci i Michał Anioł oraz ich dzieła</li> <li>• wynalazek druku</li> </ul>	<u>Zagadnienia spoza PP</u>  <u>16. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie.</u>  Uczeń: 1) opowiada o życiu Mikołaja Kopernika, używając pojęć: uczyony, astronom, odkrycie naukowe.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej</li> <li>• wskazuje na osi czasu XV i XVI w.</li> <li>• wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie: Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan</li> <li>• wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia</li> <li>• wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu</li> <li>• odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas</li> <li>• wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga</li> <li>• na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu</li> <li>• krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia</li> <li>• wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci</li> <li>• wie, jaka była pierwsza drukowana książka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia</li> <li>• omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie</li> <li>• wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu</li> </ul>
<b>2. Wielcy żeglarze i odkrywcy</b>  1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean. 2. Karawela, kompas, astrolabium i wszystko, co pomagało żeglarzom.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyobrażenie ludzi średniowiecza o świecie</li> <li>• wynalazki ułatwiające żeglugę – karawela, kompas, astrolabium</li> <li>• poszukiwanie drogi morskiej do Indii – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz</li> </ul>	<u>15. Odkrycie Nowego Świata.</u>  Uczeń: 1) umieszcza Krzysztofa Kolumba i jego pierwszą odkrywczą wyprawę w czasie i w przestrzeni;	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie</li> <li>• wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał</li> <li>• poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana</li> <li>• wymienia towary, jakie sprowadzano do Europy z Indii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej</li> <li>• omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana</li> <li>• wymienia przyczyny odkryć geograficznych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartolomeu Diaz.</p> <p>4. Wielka wyprawa Krzysztofa Kolumba.</p> <p>5. Którędy do Indii – wyprawa Vasco da Gamy.</p> <p>6. „Victorią” dookoła świata.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyprawa Krzysztofa Kolumba i odkrycie nowego lądu</li> <li>• wyprawa Vasco da Gamy</li> <li>• Ferdynand Magellan – pierwsza podróż dookoła świata</li> <li>• Stary i Nowy Świat</li> </ul>	<p>2) opisuje odkrycie Krzysztofa Kolumba, używając pojęć: karawela, Nowy Świat, Indianie, broń palna;</p> <p>3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.</p>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, jakiego lądu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż</li> <li>• wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas</li> <li>• wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata</li> <li>• wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, kompas</li> </ul>		
<p><b>3. Skutki wielkich odkryć geograficznych</b></p> <p>1. Wyprawy konkwistadorów.</p> <p>2. Kolonizacja nowych terenów.</p> <p>3. Nieznany świat – Inkowie i Aztekowie.</p> <p>4. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• konkwistadorzy i ich wyprawy</li> <li>• kolonizacja Nowego Świata</li> <li>• Indianie i ich kultura – Aztekowie, Inkowie</li> <li>• wpływ odkryć geograficznych na życie mieszkańców Europy i obydwu Ameryk</li> </ul>	<p>15. <u>Odkrycie Nowego Świata.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową</li> <li>• rozumie pojęcie kolonizacji</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami</li> <li>• wie, kim byli Aztekowie i Inkowie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja</li> <li>• wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma</li> <li>• wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych</li> <li>• wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia osiągnięcia Azteków i Inków</li> <li>• omawia przebieg wypraw konkwistadorów</li> <li>• omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków</li> <li>• charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>4. Dwór Jagiellonów na Wawelu</b>  1. Na dworze Zygmunatów. 2. Renesansowy Wawel. 3. W kręgu poetów i uczonych. 4. W trosce o państwo. 5. Następca Zygmunta I.  Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• panowanie Zygmunta Starego i Zygmunta II Augusta jako czasy złotego wieku Rzeczypospolitej</li> <li>• architektura i sztuka renesansowa w Polsce</li> <li>• rozwój kultury polskiej – Jan Kochanowski, Mikołaj Rej</li> <li>• sukcesy polityczne Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta – przyłączenie Mazowsza, hołd pruski, unia lubelska</li> </ul>	18. Dwór Jagiellonów. Uczeń opisuje życie dworskie na Wawelu w okresie panowania Zygmunatów, używając pojęć: dwór, komnata, arras. 20. Rzeczpospolita Obojga Narodów. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta</li> <li>• wie, kim była królowa Bona</li> <li>• prawidłowo umieszcza na osi czasu wiek XVI</li> <li>• podaje datę zawarcia unii lubelskiej – 1569 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: arrasy, arkady, krużganki</li> <li>• wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej”</li> <li>• zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.)</li> <li>• wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia cechy charakterystyczne architektury renesansowej</li> <li>• krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów</li> <li>• omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów</li> <li>• wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje postać królowej Bony</li> <li>• wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce</li> <li>• wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwy i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce</li> </ul>
<b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O EPOCE ODRODZENIA</b>  Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna	1. Powrót do kultury starożytności. 2. Wielcy żeglarze i odkrywcy. 3. Skutki wielkich odkryć geograficznych. 4. Dwór Jagiellonów na Wawelu.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd budowli renesansowej</li> <li>• wskazuje na osi czasu XV i XVI w.</li> <li>• wskazuje na mapie Europy Włochy i przy pomocy nauczyciela wskazuje miasta włoskie – Rzym, Florencję, Wenecję, Bolonię, Mediolan</li> <li>• wymienia co najmniej jednego twórcę okresu odrodzenia</li> <li>• wymienia Mikołaja Kopernika, jako przykład człowieka renesansu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: nowożytność, humanista, odrodzenie, mecenas</li> <li>• wymienia wybitnych przedstawicieli epoki odrodzenia – Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Jana Gutenberga</li> <li>• na podstawie ilustracji wskazuje nawiązania do starożytności w sztuce odrodzenia</li> <li>• wymienia nazwiska słynnych podróżników i żeglarzy: Krzysztofa Kolumba, Henryka Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia twierdzenie, że Włochy były kolebką renesansu</li> <li>• krótko omawia znaczenie rozwoju gospodarczego miast włoskich dla rozwoju kultury i sztuki w okresie odrodzenia</li> <li>• wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła i Leonarda da Vinci</li> <li>• wie, jaka była pierwsza drukowana książka</li> <li>• wskazuje na mapie trasy wypraw wielkich podróżników: Krzysztofa Kolumba, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gama i Ferdynanda Magellana</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji porównuje architekturę średniowiecza i odrodzenia</li> <li>• omawia, w jaki sposób doszło do wynalezienia druku i jakie to miało znaczenie</li> <li>• wyjaśnia powiedzenia: „walczyć z wiatrakami” i „nic, co ludzkie, nie jest mi obce” oraz podaje ich genezę</li> <li>• porównuje wyobrażenie o świecie ludzi w średniowieczu i w epoce nowożytnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia samodzielnie zebrane informacje na temat twórców renesansu</li> <li>• samodzielnie przygotowuje wypowiedź na temat odkryć geograficznych w XV i XVI w. oraz w czasach późniejszych</li> <li>• zastanawia się, czy odkrycia geograficzne miały bezpośredni wpływ na historię Polski</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• odpowiada na pytanie, dlaczego wynalazek druku był tak ważny dla ludzkości</li> <li>• wskazuje na mapie Amerykę Północną i Południową oraz Indie</li> <li>• wie, kim był Krzysztof Kolumb i czego dokonał</li> <li>• poprawnie określa wiek, w którym Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę</li> <li>• wskazuje na mapie Amerykę Środkową i Amerykę Południową</li> <li>• rozumie pojęcie kolonizacji</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb nazwał mieszkańców Ameryki Indianami</li> <li>• wie, kim byli Aztekowie i Inkowie</li> <li>• wymienia dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta</li> <li>• wie, kim była królowa Bona</li> <li>• poprawnie umieszcza na osi czasu wiek XVI</li> <li>• podaje datę zawarcia unii lubelskiej (1569 r.)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, jakiego ładu szukał Krzysztof Kolumb, wyruszając w swoją podróż</li> <li>• wymienia wynalazki, które ułatwiły żeglugę i przyczyniły się do wielkich odkryć geograficznych: astrolabium, karawela, kompas</li> <li>• wymienia kontynenty, które określano mianem Starego i Nowego Świata</li> <li>• wie, kto stał na czele pierwszej wyprawy dookoła świata</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: konkwistador, kolonizacja</li> <li>• wie, kim byli Ferdynand Korteż i Montezuma</li> <li>• wymienia co najmniej dwa skutki odkryć geograficznych</li> <li>• wymienia towary sprowadzane z Ameryki do Europy</li> <li>• wyjaśnia terminy: arrasy, arkady, krużganki</li> <li>• wie, dlaczego wiek XVI nazywamy „złotym wiekiem kultury polskiej”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia towary, jakie sprowadzono do Europy z Indii</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: karawela, astrolabium, kompas</li> <li>• wymienia osiągnięcia Azteków i Inków</li> <li>• omawia przebieg wypraw konkwistadorów</li> <li>• omawia skutki odkryć geograficznych dla państw europejskich i ludów zamieszkujących Amerykę prekolumbijską</li> <li>• wymienia cechy charakterystyczne renesansowej architektury</li> <li>• krótko charakteryzuje ceremoniał dworski na dworze Jagiellonów</li> <li>• omawia reformy gospodarcze przeprowadzone za panowania ostatnich Jagiellonów</li> <li>• wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana</li> <li>• wymienia przyczyny odkryć geograficznych</li> <li>• wskazuje na mapie tereny, które były zamieszkałe przez Azteków i Inków</li> <li>• charakteryzuje skutki odkryć geograficznych z uwzględnieniem zmian demograficznych, ekonomicznych i kulturowych</li> <li>• charakteryzuje postać królowej Bony</li> <li>• wymienia przykłady architektury renesansowej w Polsce</li> <li>• wskazuje na mapie Koronę Królestwa Polskiego, Litwy i Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVI w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje największe dzieła renesansu we Włoszech i w Polsce</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> <li>zna daty hołdu pruskiego (1525 r.) i unii lubelskiej (1569 r.)</li> <li>wie, kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Kopernik</li> </ul>			
<b>CZĘŚĆ II. RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW</b>							
<p><b>5. W Rzeczypospolitej Obojga Narodów</b></p> <p>1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>postanowienia unii lubelskiej</li> <li>Rzeczypospolita jako państwo Polski i Litwy</li> <li>kim był w Rzeczypospolitej obywatel</li> <li>szlachta i magnaci</li> <li>wybór króla – wolna elekcja</li> <li>Henryk Walezy – pierwszy wybrany podczas wolnej elekcji</li> </ul>	<p><u>20. Rzeczypospolita Obojga Narodów.</u></p> <p>Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczypospolitą Obojga Narodów; 2) opisuje, w jaki sposób wybierano króla, używając pojęć: elekcja, pole elekcyjne, koronacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów</li> <li>wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla</li> <li>rozumie pojęcie wolnej elekcji</li> <li>wyjaśnia pojęcie bezkrólewia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji</li> <li>wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo</li> <li>podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r.</li> <li>wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji</li> <li>charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę</li> <li>opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas</li> <li>wyjaśnia, co oznaczały zasady: wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów</li> <li>wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie, korzystając z internetu oraz źródeł poza-podręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych</li> </ul>
<p><b>6. Kto razem z królem rządził państwem</b></p> <p>1. Król i szlachta wspólnie rządzili państwem. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie. 4. Skład sejmiku.</p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u> podręcznik zeszyt ćwiczeń karty pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>przywileje szlacheckie</li> <li>sejm walny jako najważniejszy organ władzy w państwie</li> <li>sejmiki ziemskie – samorząd szlachecki</li> <li>posłowie i senatorowie</li> <li>trzy stany sejmujące – król, senat i izba poselska</li> </ul>	<p><u>19. Polski szlachcic.</u></p> <p>Uczeń: 1) charakteryzuje obowiązki szlachcica wobec państwa, używając pojęć: sejm, sejmik, pospolite ruszenie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską</li> <li>wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny</li> <li>wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista</li> <li>wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej</li> <li>wyjaśnia, w jakim celu były zwoływane sejmiki ziemskie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty</li> <li>omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej</li> <li>wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmiku walnego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej</li> <li>wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm</li> <li>szczegółowo wymienia uprawnienia sejmiku</li> <li>wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>7. Gospodarstwo szlacheckie</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Folwark szlachecki.</li> <li>Splaw zboża Wisłą do Gdańska.</li> <li>Handel gdański.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>folwark szlachecki i pańszczyzna</li> <li>transport płodów rolnych do Gdańska</li> <li>kim byli flisacy</li> <li>Gdańsk najbogatszym miastem Rzeczypospolitej</li> </ul>	<p>19. Polski szlachcic. Uczeń: 2) opisuje działalność gospodarczą polskiej szlachty, używając pojęć: folwark, pańszczyzna, kmiecie, spichlerz, splaw rzeczny – Wisłą do Gdańska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego</li> <li>wskazuje na mapie Gdańsk</li> <li>wymienia co najmniej dwa towary, które splawiano Wisłą do Gdańska</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego</li> <li>wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna</li> <li>wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy</li> <li>wie, kim byli flisacy i czym się zajmowali</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje sytuację szlachty i chłopów</li> <li>przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w.</li> </ul>
<p><b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ.</b></p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> </ul>	<ol style="list-style-type: none"> <li>W Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</li> <li>Kto razem z królem rządził państwem.</li> <li>Gospodarstwo szlacheckie.</li> </ol>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcie folwarku szlacheckiego</li> <li>wskazuje na mapie Gdańsk</li> <li>wymienia co najmniej dwa towary, które splawiano Wisłą do Gdańska</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wie, kto był pierwszym królem wybranym w Polsce w drodze wolnej elekcji</li> <li>wymienia najważniejsze zasady ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów: wolność, zgoda i prawo</li> <li>podaje datę pierwszej wolnej elekcji – 1573 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, co oznacza, że król rządzi dziedzicznie lub w wyniku elekcji</li> <li>charakteryzuje pierwszego króla wybranego w drodze wolnej elekcji i wyjaśnia, dlaczego potajemnie opuścił Polskę</li> <li>opisuje przebieg sejmiku elekcyjnego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jaką rolę podczas bezkrólewia odgrywał prymas</li> <li>wyjaśnia, co oznaczały zasady wolności, zgody i prawa w ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów</li> <li>wymienia zasady ustroju Rzeczypospolitej zapisane w artykułach henrykowskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie, korzystając z internetu i źródeł pozapodręcznikowych, przygotowuje wypowiedź na temat królów elekcyjnych</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia państwa, które wchodziły w skład Rzeczypospolitej Obojga Narodów</li> <li>wie, kto w Rzeczypospolitej miał prawo wyboru króla</li> <li>rozumie pojęcie wolnej elekcji</li> <li>wyjaśnia pojęcie bezkrólewia</li> <li>wymienia trzy stany sejmujące: króla, senat i izbę poselską</li> <li>wie, jak wybierani byli posłowie na sejm walny</li> <li>wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, na czym polegała demokracja szlachecka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, kto miał prawo wybierać króla</li> <li>wyjaśnia pojęcia: przywileje szlacheckie, pospolite ruszenie, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, nietykalność osobista</li> <li>wie, czym się różniła magnateria od szlachty średniej i szlachty ubogiej</li> <li>wyjaśnia, w jakim celu zwoływane były sejmiki ziemskie</li> <li>na podstawie ilustracji omawia wygląd folwarku szlacheckiego</li> <li>wyjaśnia, na czym polegała pańszczyzna</li> <li>wymienia towary przywożone do Polski i towary eksportowane z Polski na zachód Europy</li> <li>wie, kim byli flisacy oraz czym się zajmowali</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie formułuje wypowiedź na temat praw i obowiązków szlachty</li> <li>omawia różnicowanie społeczne szlachty na przykładzie magnaterii, szlachty średniej i szlachty ubogiej</li> <li>wymienia decyzje, jakie podejmowano w czasie trwania sejmów walnego</li> <li>podaje datę 1493 r. i wyjaśnia, dlaczego rok 1493 uznaje się za początek polskiego parlamentaryzmu</li> <li>wyjaśnia, dlaczego Rzeczpospolita w XVI w. była nazywana spichlerzem Europy</li> <li>wyjaśnia, w jaki sposób szlachta powiększała swoje majątki</li> <li>wymienia powinności chłopów względem szlachty</li> <li>wskazuje na mapie szlaki splotu zboża w Rzeczypospolitej</li> <li>omawia znaczenie Wisły dla wymiany towarowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, kto przewodniczył obradom senatu, a kto izby poselskiej</li> <li>wyjaśnia, kto mógł zostać senatorem, a kto posłem na sejm</li> <li>szczegółowo wymienia uprawnienia sejmów</li> <li>wyjaśnia, jakie były kompetencje sejmików ziemskich</li> <li>omawia znaczenie uchwalenia konstytucji (prawa) <i>Nihil novi</i></li> <li>szczegółowo uzasadnia twierdzenie, że XVI w. był „złotym wiekiem” Rzeczypospolitej</li> <li>wyjaśnia, dlaczego w XVI w. bogaciły się polskie miasta</li> <li>wymienia główne porty zbożowe i spichlerze na szlaku wiślanym</li> <li>na podstawie tekstu źródłowego opisuje handel w Gdańsku – wymienia towary, jakimi handlowano, i państwa, z których przybywały statki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje demokrację szlachecką ze współczesną demokracją w Polsce</li> <li>porównuje sytuację szlachty i chłopów</li> <li>przedstawia mocne i słabe strony gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>CZĘŚĆ III. RZECZPOSPOLITA XVII WIEKU</b>							
<p><b>8. Wojny ze Szwedami</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wojny Zygmunta III Wazy.</li> <li>2. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod Kircholmu.</li> <li>3. Wojska szwedzkie wkraczają do Rzeczypospolitej.</li> <li>4. Obrona kraju.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• panowanie dynastii Wazów i wojny ze Szwecją</li> <li>• bitwa pod Kircholmem – zwycięstwo pod wodzą Jana Karola Chodkiewicza</li> <li>• potop szwedzki 1655 r. – obrona Jasnej Góry</li> <li>• wojna podjazdowa Stefana Czarnieckiego i zwycięstwo pod Warką</li> <li>• skutki najazdu szwedzkiego</li> </ul>	<p>2l. Rzeczpospolita w XVII w.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) sytuuje w czasie i omawia wydarzenia potopu szwedzkiego, z uwzględnieniem obrony Częstochowy i postaci Stefana Czarnieckiego.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego</li> <li>• wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów</li> <li>• wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem</li> <li>• podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego</li> <li>• wyjaśnia termin hetman</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w.</li> <li>• wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii</li> <li>• wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją</li> <li>• wie, kim byli: Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza</li> <li>• na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego</li> <li>• wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej</li> <li>• wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem</li> <li>• omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją</li> <li>• na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie oraz innych poza-podręcznikowych źródeł wiedzy, przygotowuje wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji</li> </ul>
<p><b>9. Walki z Kozakami</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kozacy z Zaporozża.</li> <li>2. Życie na Sycy.</li> <li>3. Czym był rejestr kozacki.</li> <li>4. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kim byli Kozacy</li> <li>• Dzikie Pola i Zaporozże</li> <li>• Sicz i atamani kozacy</li> <li>• rejestr kozacki oraz wojny z Tatarami i Turkami</li> <li>• bunty kozackie</li> <li>• powstanie Bohdana Chmielnickiego – wojna na Ukrainie</li> </ul>	<p>Temat spoza PP</p> <p>II. Analiza i interpretacja historyczna.</p> <p>III. Tworzenie narracji historycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kim byli Kozacy</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków</li> <li>• podaje datę i przywódcę największego kozackiego powstania przeciwko Rzeczypospolitej</li> <li>• wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny</li> <li>• charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego</li> <li>• wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy</li> <li>• omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne było dla nich znalezienie się w rejestrze kozackim</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego</li> <li>• omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego</b></p> <p>1. W obronie przed tureckim najazdem. 2. Polska husaria w obronie Europy. 3. Pokój i skutki wojen.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wojny z Turcją, obrona Chocimia</li> <li>• Jan III Sobieski królem Polski</li> <li>• bitwa pod Wiedniem</li> <li>• skutki wojen polsko-tureckich</li> </ul>	<p>2l. Rzeczpospolita w XVII w.</p> <p>Uczeń: 2) sytuje w czasie i opisuje wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, używając pojęć: oblężenie, odsiecz, sultan, husaria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa</li> <li>• wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu</li> <li>• wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sultan, oblężenie, husaria</li> <li>• wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski</li> <li>• na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, które brały udział w bitwie</li> <li>• krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej</li> <li>• wymienia hetmanów: Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami</li> <li>• wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.)</li> <li>• opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski</li> <li>• wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii</li> <li>• omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo</li> </ul>
<p><b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WOJNACH RZECZYPOSPOLITEJ W XVII WIEKU</b></p>	<p>8. Wojny ze Szwedami. 9. Walki z Kozakami. 10. Wyprawa wiedeńska Jana III Sobieskiego.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie Szwecję, Wielkie Księstwo Litewskie, Koronę Królestwa Polskiego</li> <li>• wymienia co najmniej dwóch królów polskich z dynastii Wazów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny i skutki wojen polsko-szwedzkich w XVII w.</li> <li>• wskazuje na mapie Inflanty i wyjaśnia, dlaczego były ważnym obszarem dla Rzeczypospolitej i dla Szwecji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje sylwetkę hetmana Jana Karola Chodkiewicza</li> <li>• na podstawie mapy omawia przebieg walk w czasie potopu szwedzkiego</li> <li>• wyjaśnia pojęcie wojny podjazdowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia szczegółowo, dlaczego najazd Szwedów na Polskę został nazwany potopem</li> <li>• omawia postawę królów Zygmunta III i Jana Kazimierza w czasie wojen ze Szwecją</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie, na podstawie informacji dostępnych w internecie i innych pozapodręcznikowych źródłach wiedzy, przygotowuje</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> </ul>			<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kto dowodził wojskami polskimi pod Kircholmem</li> <li>• podaje datę rozpoczęcia potopu szwedzkiego</li> <li>• wyjaśnia termin hetman</li> <li>• wie, kim byli Kozacy</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie Kozaków</li> <li>• podaje datę i przywódcę największego powstania przeciwko Rzeczypospolitej</li> <li>• wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Kozaków</li> <li>• podaje datę odsieczy wiedeńskiej – 1683 r. i określa, który to jest wiek i która jego połowa</li> <li>• wie, kim byli Jan III Sobieski i Kara Mustafa</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano Lwem Lechistanu</li> <li>• wie, gdzie znajdowała się siedziba Jana III Sobieskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd i uzbrojenie husarii</li> <li>• wymienia terytoria, o które toczyły się wojny ze Szwecją</li> <li>• wie, kim byli Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Augustyn Kordecki</li> <li>• odczytuje z mapy miejsca bitew powstania Chmielnickiego</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd kozackiego taboru i jego użycie w czasie wojny</li> <li>• charakteryzuje postać Bohdana Chmielnickiego</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: Tatarzy, Sicz, ataman, rejestr kozacki</li> <li>• wymienia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: odsiecz, sułtan, oblężenie, husaria</li> <li>• wskazuje na mapie Chocim i Kamieniec Podolski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, w jaki sposób Zygmunt III Waza był spokrewniony z Jagiellonami</li> <li>• wymienia przyczyny i skutki powstania Chmielnickiego</li> <li>• wskazuje na mapie najdalszy zasięg powstania Chmielnickiego i wymienia najważniejsze bitwy</li> <li>• omawia życie codzienne Kozaków i wyjaśnia, dlaczego korzystne dla nich było znalezienie się w rejestrze kozackim</li> <li>• porównuje sposób prowadzenia wojny przez wojska kozackie i przez regularne oddziały Rzeczypospolitej</li> <li>• wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza jako słynnych dowódców walczących z Turkami</li> <li>• wymienia postanowienia pokoju w Karłowicach i podaje jego datę (1699 r.)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji w podręczniku i wiadomości z lekcji porównuje uzbrojenie i sposób walki armii szwedzkiej i armii polskiej</li> <li>• omawia genezę rejestru kozackiego i podaje przykłady wojen, w których królowie polscy korzystali z wojska kozackiego</li> <li>• omawia politykę Rzeczypospolitej wobec Kozaków po stłumieniu powstań kozackich</li> <li>• wyjaśnia, jakie znaczenie miał w czasie odsieczy wiedeńskiej atak polskiej husarii</li> <li>• omawia wpływ, jaki na sytuację w Rzeczypospolitej miały wojny prowadzone przez wojska polsko-litewskie w XVII w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wypowiedź o polskich dziełach sztuki znajdujących się od czasów potopu na terenie Szwecji</li> <li>• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat: W jaki sposób powstanie Chmielnickiego zostało przedstawione w powieści <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza?</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego o Janie III Sobieskim mówimy, że obronił przed Turkami Europę i chrześcijaństwo</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie planu bitwy pod Wiedniem wymienia wojska, jakie brały udział w bitwie</li> <li>krótko wyjaśnia skutki bitwy pod Wiedniem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada, w jakich okolicznościach Jan III Sobieski został wybrany na króla Polski</li> <li>wymienia przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej</li> <li>na podstawie ilustracji omawia wygląd pałacu w Wilanowie</li> </ul>		
<b>CZĘŚĆ IV. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ I WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ</b>							
<p><b>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Ostatni władca Rzeczypospolitej.</li> <li>Przeciwko królowi.</li> <li>Sejm Wielki. Rok 1791 – <i>Konstytucja 3 maja</i>.</li> </ol> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>powołanie Komisji Edukacji Narodowej</li> <li>reformy gospodarcze króla Stanisława Augusta Poniatowskiego</li> <li>Sejm Wielki i uchwalenie <i>Konstytucji 3 maja</i></li> </ul>	<p><u>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <p>1) podaje przykłady naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, z uwzględnieniem <i>Konstytucji 3 maja</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski</li> <li>podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.)</li> <li>podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska</li> <li>posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu</li> <li>na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski</li> <li>wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej</li> <li>wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej</li> <li>wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu</li> <li>omawia, na czym polegała złota wolność szlachty w Rzeczypospolitej</li> <li>wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>12. Upadek Rzeczypospolitej</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. W obronie „złotej wolności”.</li> <li>2. Konfederacje i rokosze.</li> <li>3. Droga do katastrofy.</li> <li>4. Obrona ojczyzny i upadek państwa.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• demokracja szlachecka a ustrój absolutystyczny Rosji, Austrii i Prus</li> <li>• konfederacja barska i I rozbiór Polski – 1772 r.</li> <li>• wojna w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i> i II rozbiór Polski – 1793 r.</li> <li>• powstanie kościuszkowskie i III rozbiór Polski – 1795 r.</li> </ul>	<p>22. Upadek I Rzeczypospolitej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2) omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: nacelnik powstania, przysięga Kościuszki, kosynierzy;</li> <li>3) wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do upadku państwa polskiego, podaje datę III rozbioru.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795</li> <li>• wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski</li> <li>• podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• posługuje się pojęciami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy</li> <li>• wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego</li> <li>• wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie kosynierów i żołnierzy rosyjskich</li> <li>• wie, kim byli Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony</li> <li>• opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i></li> <li>• omawia i sytuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: nacelnik, powstanie, kosynierzy</li> <li>• wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje ustrój Rzeczypospolitej oraz ustrój Rosji, Austrii i Prus</li> <li>• wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego</li> <li>• omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej</li> <li>• na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych</li> </ul>
<p><b>13. U boku Napoleona</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Utrata państwa i nadziei.</li> <li>2. Nadzieja w Napoleonie.</li> <li>3. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> – Legiony Polskie we Włoszech.</li> <li>4. <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>.</li> <li>5. Księstwo Warszawskie, czyli „małe państwo wielkich nadziei”.</li> <li>6. Dalsze losy Księstwa.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• utworzenie Legionów Polskich we Włoszech</li> <li>• powstanie <i>Mazurek Dąbrowskiego</i></li> <li>• Księstwo Warszawskie – namiastka państwa polskiego</li> <li>• klęska Napoleona i utworzenie Królestwa Polskiego</li> </ul>	<p>Temat spoza PP</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech</li> <li>• opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurek Dąbrowskiego</i></li> <li>• wie, kim byli Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze</li> <li>• wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie</li> <li>• podaje datę utworzenia Legionów (1797 r.)</li> <li>• wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie</li> <li>• wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i></li> <li>• opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r.</li> <li>• omawia ustrój Księstwa Warszawskiego</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>							
<p><b>14. Powstań, Polsko, skrusz kajdany – powstanie listopadowe</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Królestwo Polskie.</li> <li>2. „Na Belweder!” – 29 listopada 1830 roku.</li> <li>3. Bitwy powstania listopadowego.</li> <li>4. Upadek powstania.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• życie codzienne w Królestwie Polskim</li> <li>• wybuch powstania listopadowego</li> <li>• wojna polsko-rosyjska</li> <li>• klęska powstania listopadowego</li> <li>• Wielka Emigracja</li> </ul>	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) umiejscawia w czasie powstanie listopadowe;</li> <li>2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranej powstaniu listopadowym.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r.</li> <li>• wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński</li> <li>• wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela</li> <li>• wie, kim był wielki książę Konstanty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego</li> <li>• wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego</li> <li>• charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Orдона i Józefa Sowińskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przebieg powstania listopadowego</li> <li>• ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania</li> <li>• wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje powstania listopadowe i kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice</li> </ul>
<p><b>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Branka i wybuch powstania.</li> <li>2. Działania przywódców i walki powstańcze.</li> <li>3. Dlaczego powstanie upadło?</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nastroje niepodległościowe w Królestwie Polskim i represje rosyjskie</li> <li>• branka i wybuch powstania styczniowego</li> <li>• walki powstańcze – oddziały partyzanckie</li> <li>• Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania</li> <li>• przyczyny upadku powstania</li> </ul>	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) umiejscawia w czasie powstanie styczniowe;</li> <li>2) wymienia cele walki powstańców oraz przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po powstaniu styczniowym.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę</li> <li>• wie, kim był Romuald Traugutt</li> <li>• charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania</li> <li>• na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego</li> <li>• wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego</li> <li>• omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego</li> <li>• wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie, na podstawie informacji z internetu i innych źródeł poza podręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>				<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego</li> <li>• oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska</li> <li>• na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze</li> </ul>		
<p><b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O UPADKU RZECZYPOSPOLITEJ I POWSTANIACH NARODOWYCH</b></p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> </ul>	<p>11. Rzeczpospolita w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego.</p> <p>12. Upadek Rzeczypospolitej.</p> <p>13. U boku Napoleona.</p> <p>14. <i>Powstań, Polsko, skrusz kajdany</i> – powstanie listopadowe.</p> <p>15. Zawiedzione nadzieje – powstanie styczniowe.</p>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski</li> <li>• podaje datę uchwalenia <i>Konstytucji 3 maja</i> (1791 r.)</li> <li>• podaje co najmniej dwa przykłady reform wprowadzonych w Rzeczypospolitej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego</li> <li>• podaje daty trzech rozbiorów Polski – 1772, 1793, 1795</li> <li>• wymienia państwa biorące udział w rozbiorach Polski</li> <li>• podaje datę wybuchu powstania kościuszkowskiego</li> <li>• wymienia postać generała Jana Henryka Dąbrowskiego, jako twórcy Legionów Polskich we Włoszech</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, czym były Komisja Edukacji Narodowej i Szkoła Rycerska</li> <li>• posługuje się pojęciami: manufaktura, <i>liberum veto</i>, dziedziczenie tronu</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd pola elekcyjnego w czasie wyboru króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski</li> <li>• wie, kim była caryca Katarzyna II i dlaczego była zainteresowana utrzymaniem chaosu w Rzeczypospolitej</li> <li>• posługuje się pojęciami i terminami: konfederacja, rokosz, rozbiory, kosynierzy</li> <li>• wymienia przyczyny upadku państwa polskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i> w zakresie zmiany ustroju Rzeczypospolitej</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Rosja była przeciwna wprowadzeniu reform w Rzeczypospolitej</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego część szlachty była przeciwna wprowadzeniu <i>Konstytucji 3 maja</i></li> <li>• wyjaśnia, w jakich okolicznościach został ustanowiony order <i>Virtuti Militari</i> i kto jako pierwszy został nim odznaczony</li> <li>• opowiada o przebiegu wojny w obronie <i>Konstytucji 3 maja</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów przed uchwaleniem <i>Konstytucji 3 maja</i> i po jej wprowadzeniu</li> <li>• omawia, na czym polegała „złota wolność” szlachty w Rzeczypospolitej</li> <li>• wymienia zmiany, jakie wprowadzała <i>Konstytucja 3 maja</i> w sytuacji prawnej mieszczan i chłopów</li> <li>• porównuje ustrój Rzeczypospolitej i ustrój Rosji, Austrii i Prus</li> <li>• wymienia przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego</li> <li>• omawia okoliczności wybuchu konfederacji barskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, dlaczego dzień 3 maja jest w Polsce świętem państwowym</li> <li>• omawia panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego, wskazując mocne i słabe strony Rzeczypospolitej, przedstawia długofalowe skutki reform gospodarczych, kulturalnych i politycznych</li> <li>• ocenia stosunek Polaków do Napoleona i Napoleona do Polaków</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada o okolicznościach powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i></li> <li>wie, kim byli: Napoleon Bonaparte, Józef Wybicki, książę Józef Poniatowski</li> <li>podaje datę wybuchu powstania listopadowego – 29 listopada 1830 r.</li> <li>wie, kim byli: Piotr Wysocki, Józef Sowiński</li> <li>wymienia co najmniej dwa przykłady prześladowania Polaków po upadku powstania listopadowego</li> <li>wymienia datę roczną wybuchu powstania styczniowego, określa wiek i jego połowę</li> <li>wie, kim był Romuald Traugutt</li> <li>charakteryzuje sposób walki prowadzony przez oddziały partyzanckie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie <i>Rozbiory Rzeczypospolitej</i> tereny zajęte przez państwa zaborcze w wyniku I, II i III rozbioru</li> <li>na podstawie ilustracji omawia uzbrojenie powstańców-kosynierów i żołnierzy rosyjskich w czasie powstania kościuszkowskiego</li> <li>wie, kim byli: Tadeusz Rejtan, książę Józef Poniatowski, Tadeusz Kościuszko, Jan Kiliński</li> <li>omawia działania podjęte przez zaborców wobec ludności polskiej po III rozbiorze</li> <li>wskazuje na mapie państwo, w którym utworzone zostały Legiony Polskie</li> <li>podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.)</li> <li>wymienia przyczyny utworzenia przez Napoleona Księstwa Warszawskiego</li> <li>wymienia przyczyny i skutki powstania listopadowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając terminów: naczelnik, powstanie, kosynierzy</li> <li>wymienia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego</li> <li>wskazuje na mapie tereny, z których zostało utworzone Księstwo Warszawskie</li> <li>wyjaśnia, czym był <i>Kodeks Napoleona</i></li> <li>opowiada, w jakich okolicznościach zostało zlikwidowane Księstwo Warszawskie</li> <li>wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego</li> <li>wymienia przyczyny upadku powstania listopadowego</li> <li>charakteryzuje postawę obrońców Warszawy – Juliusza Orдона i Józefa Sowińskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie obrazu Jana Matejki <i>Rejtan</i> opowiada o okolicznościach I rozbioru Polski</li> <li>omawia okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech i utworzenia Księstwa Warszawskiego</li> <li>wyjaśnia, dlaczego armia napoleońska poniosła klęskę w Rosji w 1812 r.</li> <li>omawia ustrój Księstwa Warszawskiego</li> <li>wyjaśnia, dlaczego Księstwo Warszawskie przestało istnieć</li> <li>omawia przebieg powstania listopadowego</li> <li>ocenia, czy Polacy mieli szansę na pokonanie Rosjan w czasie powstania listopadowego</li> <li>wymienia dowódcę wojsk rosyjskich, który zdobył Warszawę i doprowadził do upadku powstania listopadowego</li> <li>wymienia co najmniej dwóch przywódców powstania styczniowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje powstanie listopadowe i powstanie kościuszkowskie, wskazuje podobieństwa i różnice</li> <li>samodzielnie, na podstawie informacji z internetu oraz innych źródeł pozapodręcznikowych, formułuje wypowiedź na temat przywódców powstania styczniowego</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: Arsenał, Belweder, Syberia, Cytadela</li> <li>• wie, kim był wielki książę Konstanty</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: branka, koszary, katorga</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego pobór do wojska rosyjskiego przyspieszył decyzję o wybuchu powstania styczniowego</li> <li>• na podstawie ilustracji charakteryzuje wygląd i uzbrojenie kosynierów z okresu powstania styczniowego</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd Cytadeli warszawskiej</li> <li>• podaje co najmniej jedną przyczynę upadku powstania styczniowego</li> <li>• oblicza czas, jaki upłynął od upadku powstania listopadowego do wybuchu powstania styczniowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje związek pomiędzy manifestacjami patriotycznymi a wybuchem powstania styczniowego</li> <li>• wymienia zakres działań utworzonego przez powstańców Rządu Narodowego</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegał terror władz carskich wobec ludności polskiej w 1863 r.</li> <li>• wyjaśnia funkcję, jaką pełniła w czasie zaborów Cytadela warszawska</li> <li>• na podstawie mapy wymienia tereny, na których toczyły się walki powstańcze</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego</li> <li>• wymienia represje stosowane przez Rosjan wobec uczestników powstania styczniowego</li> </ul>	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>16. Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Rusyfikacja i germanizacja.</li> <li>Uczyć się wbrew rusyfikacji.</li> <li>Germanizacja w zaborze pruskim.</li> <li>Jak pracować dla Polski, czyli pozytywizm i praca organiczna.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>germanizacja i rusyfikacja</li> <li>Polacy bronią swojej kultury – organizowanie tajnego nauczania, obrona polskiego języka w szkołach</li> <li>rozwój kultury polskiej w XIX w. – Stanisław Moniuszko, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Wyspiański</li> <li>pozytywizm – praca organiczna i praca u podstaw</li> </ul>	<p><u>23. Formy walki o niepodległość.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>omawia, na wybranym przykładzie, walkę o język polski w nauczaniu;</li> <li>zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla rozwoju kultury polskiej: Jana Matejki, Stanisława Moniuszki, Henryka Sienkiewicza i Stanisława Wyspiańskiego.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja</li> <li>wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców</li> <li>wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw</li> <li>wymienia przykłady ograniczania przez zaborców Polakom prawa do używania języka polskiego</li> <li>przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość: Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki</li> <li>opowiada o strajku dzieci we Wrześni</li> <li>charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich</li> <li>wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski</li> <li>wyjaśnia pojęcie Kulturkampf</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów</li> <li>podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnianie o ważnych wydarzeniach z historii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.</li> </ul>
<p><b>17. Polacy na emigracji</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Co to jest emigracja? Dlaczego Polacy w XIX wieku emigrowali?</li> <li>Wielka Emigracja i jej znaczenie.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>emigracja Polaków w XIX w.</li> <li>znaczenie Wielkiej Emigracji</li> <li>wybitni Polacy żyjący na emigracji: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Maria Skłodowska-Curie, Helena Modrzejewska</li> </ul>	<p><u>24. Życie na emigracji.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie państwa, które przyjęły najwięcej emigrantów z ziem polskich;</li> <li>rozdziela emigrację polityczną i zarobkową;</li> <li>zbiera z różnych źródeł informacje o zasługach dla kultury polskiej: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Heleny Modrzejewskiej oraz dla nauki polskiej – Marii Skłodowskiej-Curie.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna</li> <li>wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji</li> <li>wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcie romantyzmu</li> <li>podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej</li> <li>wymienia państwa, do których emigrowali Polacy</li> <li>wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej</li> <li>wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie</li> <li>wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami</li> <li>wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie w źródłach pozapodręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>18. W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Jak powstawało miasto przemysłowe.</li> <li>Nowi ludzie, nowy wygląd miast.</li> <li>Jak mała wioska stała się miastem.</li> <li>Ciężka praca i trudne życie.</li> <li>Rozwój polskich miast w okresie zaborów.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozwój przemysłu na ziemiach polskich w XIX w.</li> <li>wzrost znaczenia miast – urbanizacja</li> <li>nowe klasy społeczne – robotnicy, inteligencja, fabrykanci</li> <li>rozwój XIX -wiecznej Łodzi</li> </ul>	<p>25. Miasto przemysłowe.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>opowiada o rozwoju uprzemysłowienia w XIX w., używając pojęć: maszyna parowa, kolej żelazna, statek parowy, silnik elektryczny, telegraf, fabryka;</li> <li>wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione miasta na ziemiach polskich;</li> <li>rozdziela rzemieślnicze i fabryczne (maszynowe) formy produkcji;</li> <li>opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce</li> <li>na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej</li> <li>wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie</li> <li>charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję</li> <li>wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną</li> <li>wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich</li> <li>charakteryzuje sytuację robotników w XIX w.</li> <li>na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi</li> <li>wymienia przyczyny protestów robotniczych</li> <li>porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice</li> </ul>
<p><b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I POLAKACH W OKRESIE ZABORÓW</b></p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> </ul>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku.</li> <li>Polacy na emigracji.</li> <li>W XIX-wiecznej Łodzi – mieście fabrykantów i robotników.</li> </ol>	<p>jw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacja</li> <li>wymienia co najmniej dwa przykłady oporu Polaków wobec zaborców</li> <li>wymienia co najmniej dwa nazwiska wybitnych twórców kultury polskiej na przełomie XIX i XX w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw</li> <li>wymienia przykłady ograniczania Polakom przez zaborców prawa do używania języka polskiego</li> <li>przedstawia najważniejsze założenia pozytywistów</li> <li>wyjaśnia pojęcie romantyzmu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia nazwiska, dzieła i charakteryzuje twórczość Jana Matejki, Henryka Sienkiewicza, Stanisława Wyspiańskiego i Stanisława Moniuszki</li> <li>opowiada o strajku dzieci we Wrześni</li> <li>charakteryzuje postawę Michała Drzymały wobec polityki władz niemieckich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jaki wpływ miała twórczość w języku polskim na podtrzymanie ducha polskości w czasie zaborów</li> <li>podaje przykłady dzieł twórców pozytywistycznych, które miały za zadanie podtrzymywanie Polaków na duchu i przypomnienie im o ważnych wydarzeniach z historii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie przygotowuje krótką wypowiedź o życiu i działalności jednego z twórców polskiej kultury drugiej połowy XIX w.</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, emigracja polityczna</li> <li>• wymienia co najmniej dwóch przedstawicieli Wielkiej Emigracji</li> <li>• wskazuje na mapie co najmniej jedno europejskie państwo, do którego emigrowali Polacy</li> <li>• opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce</li> <li>• na podstawie ilustracji omawia wygląd dzielnicy robotniczej</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: fabryka, fabrykant</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny, jakie zmuszały Polaków do emigracji politycznej i zarobkowej</li> <li>• wymienia państwa, do których emigrowali Polacy</li> <li>• wymienia wybitnych twórców kultury polskiej, którzy działali na emigracji</li> <li>• posługuje się pojęciami i terminami: maszyna parowa, telegraf, kolej żelazna, urbanizacja, uprzemysłowienie</li> <li>• charakteryzuje nowe klasy społeczne: robotników, fabrykantów i inteligencję</li> <li>• wyjaśnia, jakie znaczenie dla przewozu ludzi i towarów miały w XIX w. statki parowe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kim był i czym zajmował się Hipolit Cegielski</li> <li>• wyjaśnia pojęcie Kulturkampf</li> <li>• podaje przykłady dzieł polskiej literatury romantycznej</li> <li>• wie, kim była i czego dokonała Maria Skłodowska-Curie</li> <li>• wskazuje źródła inspiracji muzyki Fryderyka Chopina</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego Łódź została w XIX w. nazwana ziemią obiecaną</li> <li>• wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się w XIX w. na ziemiach polskich</li> <li>• charakteryzuje sytuację robotników w XIX w.</li> <li>• na podstawie mapy wymienia najbardziej uprzemysłowione miasta w XIX w. na ziemiach polskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego dla Polaków żyjących pod zaborami</li> <li>• wie, jak wielu Polaków wyemigrowało z ziem polskich w XIX w.</li> <li>• omawia skład społeczny i narodowościowy XIX-wiecznej Łodzi</li> <li>• wymienia przyczyny protestów robotniczych</li> <li>• porównuje wygląd miast w XVIII i XIX w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie w źródłach poza-podręcznikowych odnajduje informacje na temat współczesnej emigracji i formułuje wypowiedź na ten temat</li> <li>• porównuje sposób produkcji w manufakturze i w fabryce, wskazuje podobieństwa i różnice</li> </ul>
<b>CZĘŚĆ V. WIELKA WOJNA I ŚWIAT PO WOJNIE</b>							
<b>19. Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przyczyny wybuchu I wojny światowej</li> <li>• trójprzymierze i trójporozumienie</li> </ul>	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny i skutki I wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia wysiłek zbrojny Polaków podczas I wojny światowej</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> <li>Rywalizacja między mocarstwami.</li> <li>Działania wojenne – walki na frontach.</li> <li>Najkrwawsza bitwa I wojny światowej.</li> <li>Polacy na frontach wielkiej wojny.</li> <li>Finał wielkiej wojny.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>nowe rodzaje broni i wojna pozycyjna</li> <li>udział Polaków w I wojnie światowej – Roman Dmowski, Józef Haller, Józef Piłsudski</li> <li>rewolucja bolszewików w Rosji</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej</li> <li>wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia</li> <li>wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej</li> <li>wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna</li> <li>omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów biorących udział w I wojnie światowej</li> <li>wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie</li> <li>omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej</li> <li>charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów wojny miała rewolucja bolszewicka w Rosji</li> <li>podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – na przebieg działań zbrojnych</li> </ul>	
<p><b>20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Kto przegrał, a kto wygrał wielką wojnę.</li> <li>O niepodległą Polskę.</li> <li>Jak odrodziła się Polska.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>zakończenie wojny i konferencja w Paryżu</li> <li>Europa po I wojnie światowej</li> <li>działania dyplomatyczne na rzecz niepodległej Polski</li> <li>odzyskanie przez Polskę niepodległości</li> </ul>	<p>26. Odrodzenie państwa polskiego.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę;</li> <li>zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości</li> <li>wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski</li> <li>podaje datę podpisania traktatu wersalskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej</li> <li>wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia</li> <li>omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla odzyskania przez Polskę niepodległości</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej</li> <li>wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec</li> <li>wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej</li> <li>wskazuje na mapie sąsiadów Polski</li> <li>wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową?</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>21. Odrodzona II Rzeczpospolita</b>  1. Spory i walki o granice. 2. Nowe państwo polskie. 3. Przewrót majowy 1926 roku. 4. Społeczeństwo wielonarodowe. 5. Kultura i nauka. 6. Odbudowa gospodarki.  Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>ustalenie granic Polski po I wojnie światowej</li> <li>powstanie wielkopolskie, wojna polsko-bolszewicka i powstania śląskie</li> <li>konstytucje II Rzeczypospolitej</li> <li>przewrót majowy</li> <li>Polska państwem wielonarodowościowym</li> <li>gospodarka w dwudziestoleciu międzywojennym</li> <li>rozwój polskiej kultury i nauki</li> </ul>	<u>26. Odrodzenie państwa polskiego.</u> Uczeń: 1) wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej oraz wymienia jej sąsiadów; 2) wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; 3) zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego.	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów</li> <li>wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał</li> <li>wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej</li> <li>wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice</li> <li>wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni</li> <li>wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki</li> <li>wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym</li> <li>wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim</li> <li>omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej</li> <li>wyjaśnia, kim byli Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej</li> <li>omawia rozwój kultury i nauki polskiej w II Rzeczypospolitej</li> <li>uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji</li> <li>charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym</li> </ul>
<b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O I WOJNIE ŚWIATOWEJ I ODRODZONEJ II RZECZYPOSPOLITEJ</b>  Środki dydaktyczne: • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna	19. Zniszczenia i cierpienie – pierwsza wojna światowa. 20. Konferencja w Paryżu – Polska znów niepodległa. 21. Odrodzona II Rzeczpospolita.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje daty rozpoczęcia i zakończenia I wojny światowej – 1914, 1918</li> <li>wymienia co najmniej dwa nowe rodzaje broni zastosowane na dużą skalę podczas I wojny światowej</li> <li>wskazuje na mapie państwa trójprzymierza i trójporozumienia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia wydarzenie, które zostało uznane za początek I wojny światowej</li> <li>wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej</li> <li>wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna pozycyjna</li> <li>omawia rolę Józefa Piłsudskiego i Józefa Hallera w utworzeniu polskich oddziałów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje przyczyny i skutki I wojny światowej</li> <li>wymienia największe bitwy I wojny światowej i wskazuje ich miejsca na mapie</li> <li>omawia nowe rodzaje broni używane w czasie I wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje działania zbrojne na froncie wschodnim i froncie zachodnim w czasie I wojny światowej</li> <li>wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów I wojny światowej miała rewolucja bolszewicka w Rosji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ocenia wysiłek zbrojny Polaków w czasie I wojny światowej</li> <li>samodzielnie formułuje wypowiedź ustną na temat: Kto wygrał, a kto przegrał I wojnę światową?</li> <li>porównuje ustrój Polski przed i po przewrocie majowym</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej</li> <li>wyjaśnia, dlaczego 11 listopada obchodzimy Święto Niepodległości</li> <li>wie, kim byli: Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski i Roman Dmowski</li> <li>podaje datę podpisania traktatu wersalskiego</li> <li>wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej i wymienia jej sąsiadów</li> <li>wie, kiedy rozegrała się Bitwa Warszawska i kto ją wygrał</li> <li>wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą</li> </ul>	biorących udział w I wojnie światowej <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia państwa, które zwyciężyły w I wojnie światowej</li> <li>wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej</li> <li>wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa po I wojnie światowej, wymienia jej najważniejsze postanowienia</li> <li>omawia znaczenie działalności Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego na zachodzie Europy i w Stanach Zjednoczonych dla sprawy odzyskania przez Polskę niepodległości</li> <li>zna daty uchwalenia konstytucji marcowej i kwietniowej</li> <li>wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita toczyła walki o granice</li> <li>wskazuje na mapie Gdynię i krótko charakteryzuje znaczenie portu w Gdyni</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje okoliczności powstania Legionów Polskich i Błękitnej Armii</li> <li>omawia sytuację państw uczestniczących w zaborach Polski pod koniec I wojny światowej</li> <li>wymienia skutki I wojny światowej dla Niemiec</li> <li>wie, jakie poglądy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości miał prezydent Stanów Zjednoczonych Thomas Woodrow Wilson</li> <li>wyjaśnia, co zmieniło się w państwie polskim po przewrocie majowym</li> <li>wyjaśnia, jaki wpływ miał rozwój szkolnictwa na likwidację analfabetyzmu w społeczeństwie polskim</li> <li>omawia znaczenie zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej dla losów wojny polsko-bolszewickiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje skutki wprowadzenia nowych rodzajów broni – gazów bojowych, czołgów, samolotów – dla przebiegu działań zbrojnych</li> <li>wymienia państwa, które powstały po I wojnie światowej</li> <li>wskazuje na mapie sąsiadów Polski</li> <li>wymienia polityków, którzy podczas konferencji w Paryżu mieli decydujący wpływ na przyszłość Europy</li> <li>wyjaśnia, na czym polegała różnorodność narodowa społeczeństwa II Rzeczypospolitej</li> <li>omawia rozwój kultury i nauki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej</li> <li>uzasadnia twierdzenie, że przewrót majowy odbył się niezgodnie z zasadami demokracji</li> </ul>	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> <li>wie, kim byli: Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Stefan Banach, Elżbieta Barszczewska, Jerzy Rudlicki</li> <li>wyjaśnia pojęcia: sanacja, mniejszości narodowe, COP</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, kim byli: Gabriel Narutowicz i Władysław Grabski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje etapy rozwoju gospodarki polskiej w okresie II Rzeczypospolitej – reformę Grabskiego, budowę portu w Gdyni, budowę Centralnego Okręgu Przemysłowego</li> </ul>	

### CZĘŚĆ VI. NAJWIĘKSZA WOJNA W DZIEJACH ŚWIATA

<p><b>22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Mussolini i Hitler.</li> <li>Dyktatorzy dążą do wojny.</li> <li>Żądania Hitlera.</li> <li>Bohaterska obrona granic.</li> <li>Uderzenie armii radzieckiej.</li> </ol> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>państwa totalitarne – Włochy i Niemcy</li> <li>zajęcie przez Niemcy Austrii i Czechosłowacji</li> <li>stosunki polsko-niemieckie przed wybuchem wojny</li> <li>początek II wojny światowej i wojna obronna Polski</li> <li>wkroczenie armii radzieckiej na ziemie polskie</li> <li>początek okupacji</li> </ul>	<p><u>27. Polska w okresie II wojny światowej.</u></p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę;</li> <li>podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec własnych społeczeństw.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę</li> <li>wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin</li> <li>podaje datę wybuchu II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech</li> <li>wymienia żądania Hitlera wobec Polski</li> <li>wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki</li> <li>wie kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg</li> <li>wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw</li> <li>wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusze przed wybuchem wojny</li> <li>wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski</li> <li>ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej</li> <li>omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r.</li> <li>wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę</li> <li>wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi we wrześniu 1939 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej</li> </ul>
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. W okupowanej Polsce.</li> <li>2. Auschwitz – hańba Niemiec.</li> <li>3. Los dzieci Zamojszczyzny.</li> <li>4. Polacy pod okupacją radziecką.</li> <li>5. Katyń.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• życie codzienne w okupowanej Polsce</li> <li>• obozy zagłady, getta i Holokaust</li> <li>• ziemie polskie pod okupacją radziecką</li> <li>• Katyń – symbol zbrodni stalinowskich dokonanych na Polakach</li> </ul>	<p>27. Polska w okresie II wojny światowej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych;</li> <li>3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej;</li> <li>4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje nazwy państw, które okupowały Polskę podczas II wojny światowej</li> <li>• wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim</li> <li>• wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo</li> <li>• wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR</li> <li>• opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim</li> <li>• wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec</li> <li>• porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest pielęgnowana i chroniona pamięć o Holokauście</li> </ul>
<p><b>24. Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój – powstanie warszawskie 1944 roku</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Polskie Państwo Podziemne.</li> <li>2. W warszawskim getcie.</li> <li>3. Wybuch powstania w Warszawie.</li> <li>4. Wojna i okupacja w mojej miejscowości i regionie.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Polskie Państwo Podziemne</li> <li>• konspiracja na ziemiach polskich</li> <li>• powstanie w warszawskim getcie</li> <li>• powstanie warszawskie</li> </ul>	<p>27. Polska w okresie II wojny światowej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2) podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec państw podbitych;</li> <li>3) charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej;</li> <li>4) omawia formy oporu społeczeństwa wobec okupantów;</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego</li> <li>• wie, czym była Armia Krajowa</li> <li>• na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem</li> <li>• wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne</li> <li>• opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom</li> <li>• wie, czym były Szare Szeregi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego</li> <li>• na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca</li> <li>• porównuje sposób walki oraz uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego</li> <li>• interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i></li> <li>• wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego</li> <li>• podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• karty pracy</li> </ul>		5) opisuje postawę ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy.			<ul style="list-style-type: none"> <li>• własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna</li> </ul>		
<p><b>25. Polacy na frontach II wojny światowej</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Epopeja polskich lotników.</li> <li>2. Marynarze z ORP „Orzeł”.</li> <li>3. Od Narwiku do Monte Cassino.</li> </ol> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• polscy lotnicy w bitwie o Anglię</li> <li>• marynarze z ORP „Orzeł”</li> <li>• udział polskich żołnierzy w bitwach II wojny światowej – od Narwiku do Monte Cassino</li> <li>• udział Polaków w wojnie na frontach zachodnim i wschodnim</li> <li>• zakończenie wojny i zdobycie Berlina</li> </ul>	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej</li> <li>• wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, czym wstawił się Dywizjon 303</li> <li>• opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa</li> <li>• wymienia polskie oddziały biorące udział u boku armii radzieckiej w szturmie na Berlin w 1945 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew</li> <li>• wymienia polskie jednostki wojskowe utworzone na terenie ZSRR</li> <li>• opowiada o losach okrętu podwodnego ORP „Orzeł”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej</li> </ul>
<p><b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WYDARZENIACH II WOJNY ŚWIATOWEJ</b></p> <p><u>Środki dydaktyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> </ul>	<ol style="list-style-type: none"> <li>22. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski.</li> <li>23. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką.</li> <li>24. <i>Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój</i> – powstanie warszawskie 1944 roku.</li> <li>25. Polacy na frontach II wojny światowej.</li> </ol>	jw.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę</li> <li>• wie, kim byli: Benito Mussolini, Adolf Hitler i Józef Stalin</li> <li>• podaje datę rozpoczęcia II wojny światowej i datę agresji ZSRR na Polskę</li> <li>• podaje nazwy państw, które okupowały Polskę w czasie II wojny światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny narodzin faszyzmu we Włoszech i nazizmu w Niemczech</li> <li>• wymienia żądania Hitlera wobec Polski</li> <li>• wskazuje na mapie tereny zajęte w 1939 r. przez Niemcy i przez Związek Radziecki</li> <li>• wie, kim byli: Józef Beck, Władysław Raginis, Tadeusz Kutrzeba, Franciszek Kleeberg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje politykę, jaką prowadzili dyktatorzy wobec własnych społeczeństw</li> <li>• wymienia państwa, z którymi Polska zawarła sojusz wojskowy przed wybuchem wojny</li> <li>• wymienia najważniejsze bitwy wojny obronnej Polski</li> <li>• ocenia postawę żołnierzy polskich podczas kampanii wrześniowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samodzielnie formułuje wypowiedź na temat wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 r.</li> <li>• wymienia państwa zajęte przez Niemcy przed atakiem na Polskę</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegała przewaga wojsk niemieckich nad wojskami polskimi podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje ustroj państw totalitarnych z ustrojem II Rzeczypospolitej</li> <li>• na podstawie materiałów z internetu przygotowuje informacje, w jaki sposób jest chroniona pamięć o Holokauście</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia Katyń jako symbol zbrodni władz radzieckich na narodzie polskim</li> <li>wyjaśnia termin Holokaust, jako określenie zagłady Żydów w czasie II wojny światowej</li> <li>podaje daty wybuchu powstania w getcie warszawskim i powstania warszawskiego</li> <li>wie, czym była Armia Krajowa</li> <li>na podstawie ilustracji w podręczniku krótko omawia przebieg powstania warszawskiego</li> <li>podaje co najmniej dwa przykłady walki żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej</li> <li>wie, kim byli: generał Władysław Sikorski i generał Władysław Anders</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: faszyzm, totalitaryzm, ewakuacja</li> <li>opowiada, jaki los spotkał dzieci z Zamojszczyzny</li> <li>wyjaśnia pojęcia: nazizm, getto, obóz zagłady, ludobójstwo</li> <li>wyjaśnia, jaki los spotkał ludność polską na ziemiach okupowanych przez ZSRR</li> <li>opowiada, jak wyglądało życie Polaków pod okupacją niemiecką</li> <li>opowiada, w jaki sposób Polacy prowadzili walkę z okupantem</li> <li>wyjaśnia, w jaki sposób działało Polskie Państwo Podziemne</li> <li>opowiada, jakie kary groziły Polakom za pomoc Żydom</li> <li>wie, czym były Szare Szeregi</li> <li>wie, czym wstawił się Dywizjon 303</li> <li>opisuje szlak bojowy Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i II Korpusu Polskiego pod dowództwem generała Andersa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>omawia status polityczny Wolnego Miasta Gdańska w dwudziestoleciu międzywojennym</li> <li>na podstawie ilustracji omawia życie codzienne Żydów w getcie warszawskim</li> <li>wymienia obozy zagłady wybudowane przez nazistów na ziemiach polskich</li> <li>omawia przebieg powstania w getcie warszawskim oraz powstania warszawskiego</li> <li>na podstawie ilustracji opisuje wygląd pomnika Małego Powstańca</li> <li>porównuje sposób walki i uzbrojenie powstańców warszawskich i żołnierzy hitlerowskich</li> <li>własnymi słowami opowiada, na czym polega działalność konspiracyjna</li> <li>na podstawie mapy w podręczniku omawia główne szlaki bojowe wojsk polskich i wymienia główne miejsca bitew</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>uzasadnia twierdzenie, że obozy koncentracyjne były hańbą dla Niemiec</li> <li>porównuje życie codzienne Polaków pod okupacją radziecką i niemiecką</li> <li>wyjaśnia, na czym polegało kłamstwo katyńskie</li> <li>wyjaśnia, dlaczego doszło do wybuchu powstania warszawskiego</li> <li>interpretuje słowa pieśni <i>Warszawskie dzieci</i></li> <li>wyjaśnia, jaki los spotkał ludność żydowską po likwidacji getta warszawskiego</li> <li>podaje przyczyny, przebieg i skutki powstania warszawskiego</li> <li>zna słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> i wie, jakie wydarzenia upamiętnia ten utwór</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ocenia znaczenie powstania warszawskiego dla historii Polski i Polaków</li> <li>samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwach na frontach II wojny światowej</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>CZĘŚĆ VII. POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ</b>							
<b>26. Świat podzielony</b>  1. Spotkanie wielkiej trójki. 2. Żelazna kurtyna dzieli Europę. 3. Świat w czasach zimnej wojny. 4. Europa Środkowa pod rządami komunistów.  <u>Środki dydaktyczne:</u> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • mapa historyczna • karty pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Europa po II wojnie światowej – decyzje wielkiej trójki</li> <li>• podział Europy na strefy wpływów – żelazna kurtyna</li> <li>• zimna wojna i wyścig zbrojeń</li> <li>• państwa europejskie pod rządami komunistów</li> </ul>	Temat spoza PP	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny</li> <li>• podaje datę zakończenia II wojny światowej</li> <li>• wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne</li> <li>• wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR</li> <li>• opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej</li> <li>• wymienia państwa Europy Środkowej, w których doszło do wystąpień wolnościowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia konflikty zbrojne, które toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej i wskazuje na mapie obszary tych konfliktów</li> <li>• wie, kim byli Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej</li> <li>• opisuje przebieg kryzysu kubańskiego</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze</li> </ul>
<b>27. Polska i Polacy po 1945 roku</b>  1. Nowe granice, nowa Polska. 2. Odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• granice Polski po II wojnie światowej</li> <li>• Polska Rzeczpospolita Ludowa</li> <li>• odbudowa gospodarcza kraju</li> </ul>	28. Polska Rzeczpospolita Ludowa. Uczeń: 1) wskazuje na mapie granice Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i wymienia jej sąsiadów;	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów</li> <li>• podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznych rządów w Polsce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus)</li> <li>• wyjaśnia skrót PZPR</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej</li> <li>• wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p>3. Przemiany społeczne i gospodarcze w PRL.</p> <p>4. Kultura PRL.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• życie codzienne w Polsce pod rządami partii komunistycznej</li> <li>• socrealizm i kultura w PRL</li> </ul>	<p>2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęć: odbudowa zniszczeń wojennych, awans społeczny, likwidacja analfabetyzmu, planowanie centralne, zależność od ZSRR, dyktatura partii komunistycznej, cenzura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje kilka informacji na temat odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki</li> <li>• wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej</li> <li>• podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie i kulturze państwa socjalistycznego</li> <li>• wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki</li> </ul>	
<p><b>28. Trudna droga do wolności</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Protesty społeczeństwa.</li> <li>2. Jan Paweł II – powiew nadziei.</li> <li>3. Stan wojenny.</li> <li>4. Obrady okrągłego stołu.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• protesty społeczeństwa w latach: 1956, 1968, 1970 i 1976</li> <li>• wybór Karola Wojtyły na papieża</li> <li>• narodziny „Solidarności”</li> <li>• wprowadzenie stanu wojennego</li> <li>• obrady okrągłego stołu</li> <li>• pierwsze częściowo wolne wybory w roku 1989</li> </ul>	<p>28. Polska Rzeczpospolita Ludowa.</p> <p>Uczeń:</p> <p>2) opowiada o Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, używając pojęcia: opozycja demokratyczna.</p> <p>29. „Solidarność” i powstanie III Rzeczypospolitej.</p> <p>Uczeń:</p> <p>1) wskazuje na mapie III Rzeczpospolitą i jej sąsiadów;</p> <p>2) opisuje powstanie i działania „Solidarności”, używając określeń: strajk, walka bez przemocy, stan wojenny, okrągły stół;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych</li> <li>• wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II</li> <li>• podaje rok wprowadzenia stanu wojennego</li> <li>• własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okrągły stół, strajk</li> <li>• wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa</li> <li>• podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża</li> <li>• wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego</li> <li>• potrafi rozwinąć skrót NSZZ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów w czasach PRL</li> <li>• omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w czasach PRL</li> <li>• omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie</li> <li>• wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego stołu</li> <li>• wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie</li> <li>• uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		3) wyjaśnia, jakie najważniejsze zmiany zaszły w Polsce w 1989 r.		<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpoznaje znak graficzny „Solidarności”</li> </ul>			
<b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O POLSCE I ŚWIECIE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ</b>  Środki dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa historyczna</li> <li>karty pracy</li> </ul>	26. Świat podzielony. 27. Polska i Polacy po 1945 roku. 28. Trudna droga do wolności.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie świata dwa mocarstwa rywalizujące podczas zimnej wojny</li> <li>podaje datę zakończenia II wojny światowej</li> <li>wie, kim byli: Winston Churchill, Józef Stalin, Franklin Delano Roosevelt</li> <li>wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń po II wojnie światowej</li> <li>wskazuje na mapie granice PRL i wymienia jej sąsiadów</li> <li>podaje lata 1945–1989 jako okres komunistycznej władzy w Polsce</li> <li>podaje kilka informacji na temat odbudowy Polski ze zniszczeń wojennych</li> <li>podaje datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, wielka trójka, żelazna kurtyna, bomba atomowa, supermocarstwa, kryzys kubański, strefy okupacyjne</li> <li>wskazuje na mapie państwa, które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów ZSRR</li> <li>opisuje podział Niemiec dokonany po II wojnie światowej</li> <li>wymienia państwa Europy Środkowej, w których w drugiej połowie XX w. doszło do wystąpień wolnościowych</li> <li>podaje przykłady zakładów przemysłowych wybudowanych w Polsce po II wojnie światowej (Nowa Huta, Żerań, Ursus)</li> <li>wyjaśnia skrót PZPR</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia konflikty zbrojne, jakie toczyły się z udziałem supermocarstw po II wojnie światowej, i wskazuje obszary tych konfliktów na mapie</li> <li>wie, kim byli: Nikita Chruszczow i John Fitzgerald Kennedy</li> <li>na podstawie ilustracji w podręczniku omawia najważniejsze cechy sztuki socrealistycznej</li> <li>wyjaśnia, na czym polegały przemiany gospodarcze i społeczne w Polsce po II wojnie światowej</li> <li>omawia zmiany, jakie zaszły w edukacji i opiece zdrowotnej w czasach PRL</li> <li>wyjaśnia, jakich metod używały władze do tłumienia protestów społecznych w czasach PRL</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie tekstu źródłowego opisuje skutki wybuchu bomby atomowej</li> <li>opisuje przebieg kryzysu kubańskiego</li> <li>wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XX w. w państwach Europy Środkowej dochodziło do wystąpień wolnościowych</li> <li>ocenia niektóre wydarzenia z historii PRL (wybory do Sejmu Ustawodawczego, powstanie PZPR) i potrafi uzasadnić swoją ocenę</li> <li>omawia znaczenie klasy robotniczej w społeczeństwie oraz kulturze państwa socjalistycznego</li> <li>wymienia Józefa Stalina w kontekście kultu jednostki</li> <li>omawia przyczyny, przebieg i skutki obrad okrągłego stołu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie ilustracji i informacji w podręczniku opisuje przebieg wydarzeń w 1956 r. w Budapeszcie i w 1968 r. w Pradze</li> <li>na podstawie informacji z podręcznika i mapy omawia zmiany granic Polski w wyniku II wojny światowej</li> <li>uzasadnia, dlaczego przemiany zachodzące w Polsce po 1989 r. nazywamy bezkrwawą rewolucją</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, z jakimi wydarzeniami są związane postacie – Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II</li> <li>• podaje rok wprowadzenia stanu wojennego</li> <li>• własnymi słowami wyjaśnia, czym był NSZZ „Solidarność”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: socrealizm, cenzura, planowanie centralne, kult jednostki</li> <li>• wymienia i wskazuje na mapie ziemie, które zostały przyłączone do Polski po II wojnie światowej</li> <li>• podaje najważniejsze cechy ustroju socjalistycznego</li> <li>• wymienia miejsca i daty wystąpień społeczeństwa przeciwko władzy w PRL</li> <li>• wyjaśnia pojęcia i terminy: stan wojenny, ZOMO, internowanie, okragły stół, strajk</li> <li>• wyjaśnia, czym zajmował się w czasach PRL aparat bezpieczeństwa</li> <li>• podaje datę wyboru Karola Wojtyły na papieża</li> <li>• wymienia najważniejsze wydarzenia stanu wojennego</li> <li>• potrafi rozwinąć skrót NSZZ</li> <li>• rozpoznaje znak graficzny „Solidarności”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przyczyny i skutki protestów robotników i studentów w okresie PRL</li> <li>• omawia zmiany, które zaszły w społeczeństwie polskim po pierwszej wizycie Jana Pawła II w ojczyźnie</li> <li>• wymienia najważniejsze postanowienia obrad okrągłego stołu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, dlaczego socjalizm rozczarował społeczeństwo polskie</li> <li>• uzasadnia, dlaczego rok 1989 uznajemy za koniec okresu PRL w dziejach Polski</li> </ul>	

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Zasady demokracji.</li> <li>Instytucje demokratyczne w Polsce.</li> <li>Moja konstytucja.</li> <li>Jakie mam prawa i obowiązki jako obywatel.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>demokracja kiedyś i dziś</li> <li>instytucje demokratyczne w państwie polskim: Prezydent RP, sejm i senat, Rada Ministrów, sądy i trybunały, władze samorządowe</li> <li><i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i></li> <li>prawa i obowiązki obywatela</li> </ul>	<p>4. Państwo.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, w czym wyraża się demokratyczny charakter państwa polskiego;</li> <li>wymienia organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej: parlament, prezydent, rząd, sądy i omawia najważniejszą funkcję każdego z tych organów w systemie politycznym;</li> <li>podaje przykłady praw i obowiązków obywateli Rzeczypospolitej Polskiej;</li> <li>omawia wybrane prawa dziecka i podaje, gdzie można się zwrócić, gdy są one łamane.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji</li> <li>wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie</li> <li>wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, co oznacza, że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa</li> <li>wymienia prawa i obowiązki obywateli</li> <li>zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej</li> <li>wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej Polskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb)</li> <li>wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą</li> <li>wyjaśnia, jaką funkcję w państwie pełni samorząd</li> <li>potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent</li> <li>wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i></li> <li>formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej? krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ocenia ustrój panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>30. Współczesne społeczeństwo</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wielkie zmiany w gospodarce i w społeczeństwie Polski.</li> <li>2. Znaczenie pracy.</li> <li>3. Organizacja pracy i jej efekty.</li> <li>4. Społeczeństwo jak rzeka.</li> <li>5. Działanie dla wspólnego dobra.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zmiany w gospodarce i w społeczeństwie po roku 1989</li> <li>• prywatyzacja przedsiębiorstw</li> <li>• praca jako dobro, problem bezrobocia</li> <li>• dlaczego ważna jest organizacja pracy</li> <li>• grupy społeczne</li> <li>• organizacje i stowarzyszenia, działalność prospołeczna</li> </ul>	<p>5. <u>Społeczeństwo.</u> Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) wyjaśnia znaczenie pracy w życiu człowieka i dostrzega jej społeczny podział;</li> <li>2) opisuje różne grupy społeczne, wskazuje ich role w społeczeństwie;</li> <li>3) podaje przykłady ważnych problemów współczesnej Polski, korzystając z różnych źródeł informacji (od osób dorosłych, z prasy, radia, telewizji, internetu).</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia niektóre zmiany, jakie zaszły w polskim społeczeństwie po roku 1989</li> <li>• własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia</li> <li>• podaje dwa przykłady grup społecznych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcie grupy społecznej</li> <li>• wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna</li> <li>• podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty</li> <li>• wyjaśnia, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra</li> <li>• formułuje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia zmiany w polskiej gospodarce, które zaszły po roku 1989</li> <li>• własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są równi i mają różne prawa</li> </ul>
<p><b>31. Ojczyzna bliska i odległa</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Polska domem wielu narodów.</li> <li>2. Polacy w swojej ojczyźnie.</li> <li>3. Polacy w świecie.</li> <li>4. Polonia – z bliska i z daleka.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa świata</li> <li>• karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• mniejszości narodowe i mniejszości etniczne</li> <li>• Polska jako ojczyzna wszystkich Polaków</li> <li>• patriotyzm lokalny</li> <li>• Polacy w innych krajach – Polonia</li> </ul>	<p>1. <u>Ojczyzna.</u> Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) wymienia i tłumaczy znaczenie miejsc ważnych dla pamięci narodowej;</li> <li>3) wymienia mniejszości narodowe i etniczne żyjące w Polsce i na wybranych przykładach opisuje ich kulturę i tradycje oraz wymienia miejsca największych skupisk Polaków na świecie.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce</li> <li>• wymienia miejsca ważne w historii Polski</li> <li>• wyjaśnia pojęcie Polonii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie miejsca zamieszkałe przez mniejszości narodowe i etniczne</li> <li>• wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe</li> <li>• omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce</li> <li>• potrafi przedstawić informacje na temat miejsc pamięci narodowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej</li> </ul>



Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<b>32. Polska w Unii Europejskiej</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Co to jest Unia Europejska.</li> <li>Jesteśmy w Unii Europejskiej.</li> <li>Zmieniona, nowocześniejsza Polska.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>mapa Unii Europejskiej</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>powstanie Unii Europejskiej</li> <li>Polacy w Unii Europejskiej</li> <li>życie codzienne we współczesnej Polsce</li> </ul>	<p>6. Wspólnota europejska.</p> <p>Uczeń opowiada o uczestnictwie Polski we wspólnocie europejskiej, używając pojęć: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe oraz rozpoznaje symbole unijne: flagę, hymn Unii Europejskiej (<i>Oda do Radości</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej</li> <li>podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej</li> <li>wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej</li> <li>wie, czym jest strefa Schengen</li> <li>wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>posługuje się pojęciami i terminami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe</li> <li>opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r.</li> <li>wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii</li> <li>wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej</li> <li>podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej</li> </ul>
<b>33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Ustroje polityczne we współczesnym świecie.</li> <li>Organizacja Narodów Zjednoczonych.</li> <li>Nasi sojusznicy i nasze bezpieczeństwo w NATO.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karty pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ustrój republikański a monarchia</li> <li>działalność ONZ</li> <li>NATO – geneza sojuszu, kraje członkowskie</li> </ul>	<p>Temat spoza PP</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią</li> <li>wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią</li> <li>wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim</li> <li>potrafi rozwinąć skrót ONZ</li> <li>wie, czym jest NATO</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ</li> <li>wie, czym zajmuje się UNICEF</li> <li>wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia</li> <li>wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje działalność ONZ</li> <li>wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski</li> <li>rozpoznaje flagi ONZ i NATO</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna</li> <li>wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<p><b>34. Jaki jest współczesny świat</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Co to jest globalizacja?</li> <li>Rewolucja technologiczna.</li> <li>Rozwój kultury masowej.</li> <li>Wpływ człowieka na przyrodę.</li> <li>Następstwa globalizacji.</li> <li>Problemy świata na początku XXI wieku.</li> </ol> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>podręcznik</li> <li>zeszyt ćwiczeń</li> <li>karta pracy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pozytywne i negatywne skutki globalizacji</li> <li>znaczenie technologii w naszym współczesnym życiu, rewolucja technologiczna</li> <li>kultura masowa</li> <li>wpływ człowieka na przyrodę</li> <li>zagrożenia współczesnego świata: bieda, głód, brak dostępu do wody, opieki medycznej i edukacji, konflikty zbrojne i rozwarstwienie społeczne</li> </ul>	<p><u>IV. Zainteresowanie problematyką społeczną.</u> Uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania: Dlaczego jest tak, jak jest? i Czy mogłoby być inaczej? oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania.</p> <p><u>7. Problemy ludzkości.</u> Uczeń: 1) wyjaśnia, co oznacza powiedzenie „świat stał się mniejszy” i wskazuje przyczyny tego zjawiska; 2) opisuje i ocenia na przykładach wpływ techniki na środowisko naturalne i życie człowieka; 3) wymienia korzyści i niebezpieczeństwa korzystania z mediów elektronicznych; 4) opowiada o przejawach nędzy na świecie oraz formułuje własną opinię o działaniach pomocowych podejmowanych przez państwa lub organizacje pozarządowe;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji</li> <li>wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej</li> <li>wie, na czym polega efekt cieplarniany</li> <li>rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka</li> <li>wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy”</li> <li>wymienia przykładowe problemy świata XXI w.</li> <li>opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami</li> <li>podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat</li> <li>podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu</li> <li>wyjaśnia, na czym polega rewolucja technologiczna</li> <li>własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie</li> <li>podaje przykłady zmian w przyrodzie, jakie spowodował swoją działalnością człowiek</li> <li>wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		5) wyjaśnia na przykładach przyczyny i następstwa konfliktów zbrojnych na świecie.					
<b>POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI – O WSPÓŁCZESNEJ POLSCE I WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE</b>  Środki dydaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> <li>• podręcznik</li> <li>• zeszyt ćwiczeń</li> <li>• mapa historyczna</li> </ul>	29. III Rzeczpospolita – życie w państwie demokratycznym. 30. Współczesne społeczeństwo. 31. Ojczyzna bliska i odległa. 32. Polska w Unii Europejskiej. 33. Współczesne państwa i organizacje międzynarodowe – ONZ i NATO. 34. Jaki jest współczesny świat.	jw.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• własnymi słowami wyjaśnia pojęcie demokracji</li> <li>• wymienia konstytucję jako zbiór najważniejszych praw i zasad w państwie</li> <li>• wie, czym się zajmuje Rzecznik Praw Dziecka</li> <li>• wymienia niektóre zmiany w polskim społeczeństwie, jakie zaszły po roku 1989</li> <li>• własnymi słowami wyjaśnia pojęcie bezrobocia</li> <li>• podaje dwa przykłady grup społecznych</li> <li>• wymienia co najmniej dwie mniejszości narodowe i dwie mniejszości etniczne żyjące w Polsce</li> <li>• wymienia miejsca ważne w historii Polski</li> <li>• wyjaśnia pojęcie Polonii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, co oznacza, że w Polsce wszyscy jesteśmy równi wobec prawa</li> <li>• wymienia prawa i obowiązki obywateli polskich</li> <li>• zna instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej</li> <li>• wie, kto uchwała prawo w Rzeczypospolitej polskiej</li> <li>• wyjaśnia pojęcie grupy społecznej</li> <li>• wie, czym charakteryzuje się postawa prospołeczna</li> <li>• podaje przykłady organizacji pracy i jej efekty</li> <li>• tłumaczy, czym jest prywatyzacja przedsiębiorstw</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia skład polskiego parlamentu – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Rzeczypospolitej Polskiej (Zgromadzenie Narodowe jako forma wspólnych obrad obu izb)</li> <li>• wie, kto w Polsce sprawuje władzę sądowniczą</li> <li>• wyjaśnia, jaką funkcję w państwie polskim pełni samorządy</li> <li>• potrafi powiedzieć, jaką funkcję w państwie polskim pełni prezydent</li> <li>• wyjaśnia, co znajduje się w preambule <i>Konstytucji RP</i></li> <li>• formułuje wypowiedź na temat ustroju państwa polskiego, używając pojęć: wolne wybory, wolność słowa, wolne media, konstytucja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiada na pytania: Do kogo należy władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej? Czego strzeże Rzeczpospolita? Co jest najważniejszym prawem Rzeczypospolitej?</li> <li>• krótko charakteryzuje instytucje nadzorujące przestrzeganie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej</li> <li>• wymienia zmiany gospodarcze, które zaszły w Polsce po roku 1989</li> <li>• własnymi słowami przedstawia społeczne skutki bezrobocia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia ustroj panujący we współczesnej Polsce w porównaniu z ustrojem PRL</li> <li>• podaje przykłady różnych społeczeństw, w których ludzie nie są sobie równi i mają różne prawa</li> <li>• porównuje sytuację mniejszości narodowych we współczesnej Polsce i w II Rzeczypospolitej</li> <li>• przygotowuje prezentację na temat jednego z państw kandydujących do Unii Europejskiej</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpoznaje symbole unijne – flagę i hymn Unii Europejskiej</li> <li>podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej</li> <li>wie, jaka jest wspólna waluta części państw europejskich</li> <li>wskazuje różnice pomiędzy ustrojem republikańskim a monarchią</li> <li>wymienia co najmniej jedno państwo europejskie, które jest monarchią</li> <li>wymienia co najmniej jedno państwo europejskie o ustroju republikańskim</li> <li>potrafi rozwinąć skrót ONZ</li> <li>wie, czym jest NATO</li> <li>własnymi słowami wyjaśnia pojęcie globalizacji</li> <li>wymienia co najmniej kilku twórców kultury masowej</li> <li>wie, na czym polega efekt cieplarniany</li> <li>rozumie, dlaczego musimy chronić otaczającą nas przyrodę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje na mapie miejsca zamieszkania przez mniejszości narodowe i etniczne w Polsce</li> <li>wymienia państwa, w których znajdują się największe skupiska Polonii</li> <li>wymienia państwa założycielskie Unii Europejskiej</li> <li>wie, czym jest strefa Schengen</li> <li>wyjaśnia czym są Parlament Europejski i Komisja Europejska</li> <li>wyjaśnia, jakie są cele działania ONZ</li> <li>wie, czym zajmuje się UNICEF</li> <li>wyjaśnia pojęcia: filantrop, filantropia</li> <li>wyjaśnia, jakie są główne cele działalności NATO</li> <li>wymienia przykłady wpływu techniki na życie człowieka</li> <li>wyjaśnia własnymi słowami powiedzenie „świat stał się mniejszy”</li> <li>wymienia przykładowe problemy świata XXI w.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>podaje przykłady stowarzyszeń, fundacji i instytucji pozarządowych, działających dla wspólnego dobra</li> <li>formuluje wypowiedź, w której uzasadnia, że należy szanować pracę swoją i innych</li> <li>wie, jaki procent mieszkańców Polski stanowią mniejszości narodowe</li> <li>omawia przyczyny polityczne i ekonomiczne, które zmuszały lub zmuszają Polaków do emigracji</li> <li>posługuje się pojęciami: Unia Europejska, europejska solidarność, stosunki międzynarodowe</li> <li>opowiada o uczestnictwie Polski w Unii Europejskiej i o zmianach, jakie zaszły w naszym kraju od 2004 r.</li> <li>wymienia korzyści i obowiązki, które wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada, jakie prawa przysługują mniejszościom narodowym w Polsce</li> <li>potrafi przedstawić informacje na temat polskich miejsc pamięci narodowej</li> <li>na podstawie mapy wymienia państwa należące do Unii Europejskiej</li> <li>podaje przyczyny utworzenia Unii Europejskiej</li> <li>wyjaśnia, na czym polega działalność filantropijna</li> <li>wie, jakie cechy charakterystyczne ma dyktatura, podaje przykłady państw rządzonych przez dyktatorów</li> <li>aktywnie bierze udział w dyskusji na temat współczesnego świata i potrafi uzasadnić swoje zdanie</li> <li>podaje przykłady zmian w przyrodzie, które spowodował swoją działalnością człowiek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na podstawie internetu, prasy, informacji telewizyjnych przygotowuje wypowiedź na temat misji, w których uczestniczą wojska ONZ na świecie</li> <li>przygotowuje prezentację na temat ochrony przyrody i działań, jakie może podjąć każdy człowiek, aby chronić środowisko</li> </ul>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada o przyczynach i skutkach globalizacji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, na czym polega zachowanie suwerenności przez państwa członkowskie Unii Europejskiej</li> <li>charakteryzuje działalność ONZ</li> <li>wyjaśnia, dlaczego członkostwo w NATO jest korzystne dla Polski</li> <li>rozpoznaje flagi ONZ i NATO</li> <li>wyjaśnia, kogo nazywamy antyglobalistami</li> <li>podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym ludzi w czasie ostatnich 100 lat</li> <li>podaje przykłady produktów i marek o globalnym zasięgu</li> <li>wyjaśnia, na czym polega współczesna rewolucja technologiczna</li> <li>własnymi słowami wyjaśnia, czym jest kultura masowa, podaje przykłady twórców kultury masowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wyjaśnia, czym zajmują się organizacje ekologiczne, w tym Greenpeace</li> </ul>	